

Comisia mediu, climă și tranziție verde

RAPORT asupra proiectului Codului subsolului nr. 174 din 05.06.2024 Lectura I

Comisia mediu, climă și tranziție verde reieșind din atribuțiile și competența sa funcțională, în temeiul art.27 din Regulamentul Parlamentului, a examinat proiectul Codului subsolului, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Prezentul proiect de cod transpune prevederi din Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de modificare a Directivei 2004/35/CE, așa cum a fost modificată prin Regulamentul (CE) NR.596/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2009, și din Directiva 94/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 1994 privind condițiile de acordare și folosire a autorizațiilor de prospectare, explorare și extracție a hidrocarburilor, astfel cum a fost modificată prin Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018.

Prin proiectul de act normativ nominalizat se propune instituirea unui nou cadru normativ cu privire la folosirea rațională, complexă și inofensivă a subsolului pentru satisfacerea necesarului de materie primă minerală și a altor necesități ale economiei naționale, asigurarea securității lucrărilor la folosirea subsolului, asigurarea egalității în drepturi ale persoanelor fizice și juridice la folosirea subsolului indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, precum și prevenirea sau reducerea oricăror efecte negative asupra mediului, în special asupra apei, aerului, solului, faunei, florei și a peisajului.

Astfel, în proiect se definesc unele noțiuni noi esențiale în domeniu, se reglementează tipurile de folosință a subsolului și cerințele de bază pentru cercetarea geologică a subsolului și exploatarea substanțelor minerale utile, se stabilesc norme privind depozitarea substanțelor periculoase și a deșeurilor în subsol, se prevăd reglementări ce țin de prevenirea accidentelor majore în exploatarea anumitor zone, se specifică normele pentru solicitarea și eliberarea autorizațiilor de folosire a subsolului, temeiurile pentru transmiterea, suspendarea și retragerea autorizațiilor de folosire a subsolului, condițiile de construire pe suprafețele cu zăcămintele de substanțe minerale utile și cu alte resurse ale subsolului, precum și se instituie norme privind garanția financiară necesară pentru refacerea mediului. Se propun a fi reglementate expres competențele participanților în procesul de administrare de stat în domeniul folosirii și protecției subsolului, și anume a: Guvernului, Ministerului Mediului, autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului (Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale),

Agenției de Mediu, Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, și autorităților administrației publice locale.

Competențele de atribuire în folosință a subsolului vor fi transmise de la Ministerul Mediului la autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului (Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale) care va elibera, gratuit și pe termen limitat sau nelimitat, autorizații de folosire a subsolului, pentru desfășurarea următoarelor tipuri de activități: cercetare geologică a subsolului; exploatarea substanțelor minerale utile; folosirea golurilor miniere; depozitarea deșeurilor periculoase și deșeurilor în subsol; organizarea obiectivelor geologice protejate de stat; colectarea materialelor mineralogice, paleontologice, a altor materiale geologice de colecție; exploatarea instalației de gestionare a deșeurilor extractive. Se prevede că o autorizație de folosire a subsolului va putea fi acordată pentru fiecare activitate în parte sau pentru mai multe activități odată.

Titularii autorizațiilor de folosire a subsolului vor fi obligați să asigure fonduri financiare pentru recultivarea terenurilor degradate de lucrările miniere, refacerea mediului geologic și a ecosistemelor terestre cât mai aproape de starea naturală, prin aplicarea unor măsuri de remediere și/sau reconstrucție ecologică, complementare și compensatorii, și prin eliminarea oricărui risc semnificativ de impact asupra acestora, conform categoriei de destinație și a modului de folosință a terenului. Prejudiciul cauzat mediului ca urmare a activității titularului autorizației de folosire a subsolului urmează a fi compensat din contul titularului autorizației.

În nota informativă care însoțește proiectul codului, este relevat că implementarea prevederilor acestuia nu are implicații suplimentare asupra bugetului Republicii Moldova, însă se menționează că agenții economici nu vor trebui să achite taxele pentru participare la concurs pentru oferirea dreptului de explorare a hidrocarburilor.

Pe marginea proiectului de act normativ supus examinării a fost prezentat Coraportul de susținere a Comisiei politice externe și integrare europeană, precum și avizele de susținere a patru Comisii parlamentare permanente. De asemenea, a fost recepționat avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

Comisia parlamentară consideră că, în contextul în care mecanismul actual de reglementare și gestionare a domeniului nu contribuie la administrarea eficientă a subsolului, și care se soldează cu importante prejudicii aduse mediului - promovarea prezentului proiect de cod urmează să aducă previzibilitate și stabilitate în domeniul folosinței și protecției subsolului, și asigurării protecției mediului în ansamblu.

În urma dezbaterilor, Comisia mediu, climă și tranziție verde, cu majoritatea de voturi a membrilor săi (cinci voturi „pentru” și două abțineri de la vot), susține proiectul Codului subsolului, nr. 174 din 05.06.2024, și îl propune plenului Parlamentului spre aprobare în prima lectură.

Valeriu MUDUC,
Președintele Comisiei